

Evijärven kunta

Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi

Kuntastrategia 2025

 EVIJÄRVI
Itseään suurempi kunta

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Evijärvi-tarina vuoteen 2025	3
Mistä tulemme?	3
Missä olemme nyt?	3
SWOT-analyysi	4
Evijärven kunnan arvopohja: toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet	5
Visio/ Itseään suurempi kunta - Evijärvi tarjoaa	6
Missio/ kunnan perustehtävä: miksi Evijärven kunta on olemassa?	6
Mihin olemme matkalla?	7
Evijärven kunnan tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät	7
Talous	8
Palvelut	8
Elinkeinot ja elinvoima	9
Asuminen ja hyvinvointi	10
Strateginen A4- ja toimenpideohjelma sekä strategian sitovuus ja seuranta	10
LIITE 1: STRATEGINEN A4/STRATEGIATIIVISTELMÄ	11

Kunnanhallitus 13.6.2016 (§74), Kunnanvaltuusto 21.6.2016 (§16)
Taitto ja kuvat: Jussi Försti 8 / 2016, pl. sivun 2 museokuva Tuija Ahola
ja takakannen kuva Rita Haapasaari

Mistä tulemme?

Evijärvellä on ollut asutusta jo kauan. Varsinkin järven itäpuolisilta rannoilta esimerkiksi Hanhikosken rannalta ja Timosesta on löydetty kivikautisia esineistöjä ja asutuksen jäännöksiä. Kalaisat vedet ja ympäröivien erämaiden riista houkuttelivat aikojen saatossa uudisasukkaita Evijärvelle. Evijärven seutu kuului keskiajalla Pietarsaaren suurpitäjään. Pohjanlahden rannikon ruotsalaisasutus ulottui kuntaan, mistä ovat muistoina ruotsinkieliset sukunimet kuten Björkbacka, Stenbacka, Norrena ja Söderena.

Evijärvi mainitaan 1500-luvun puolivälin asiakirjoissa Pietarsaaren

kuuluvaksi kyläkunnaksi, jossa vuosisadan lopulla oli jo 20 taloa. Vaikka vielä 1600-luvullakin syntyi jonkin verran ruotsalaista uudisasutusta, tulivat savolaiset seudun tärkeimmiksi asuttajiksi. Vuonna 1865 Evijärven seurakunnasta tuli oma seurakunta. Evijärven kirkko on rakennettu vuonna 1758. Oma pitäjä Evijärvestä tuli vuonna 1867. 1800-luvun lopulla Evijärveltä lähti Pohjois-Amerikkaan yli 2 000 siirtolaista, joista useat palasivat myöhemmin takaisin.

Kunnassa on ollut kauan aktiivista yrittäjyyttä ja yritteliäisyyttä. Tervanpoltto oli merkittävä elinkeino 1600-luvun

Missä olemme nyt?

Nykypäivän Evijärvi on noin 2600 asukkaan vireä ja maaseutumainen kunta. Kunnan pinta-ala on 390,71 km². Tästä vesistöjä on 36,63 km². Kirkonkylässä asuu reilut 1000 asukasta. Evijärvi sijaitsee Etelä-Pohjanmaan Järviseudulla. Evijärvellä on keskeinen asema kolmen maakunnan, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä ruotsinkielisen Pohjanmaan rajakuntana. Kunta juhlii 150-vuotisjuhlavuotta 2017.

Luonto ja vesistöt ovat lähellä Evijärvellä. Kunnan maisemaa elävöittävät lukuisat järvet. Suurin järvi on Evijärvi, jossa on 132 saarta. Kuntaa luode-kaakkoissuunnassa halkovista joista huomattavin on koskinen Ähtävänjoki.

Evijärvellä on rantaviivaa 288 kilometriä. Kunnassa sijaitsee kaikkiaan noin 700 vapaa-ajanasuntoa. Kesäasukaina on myös joukko harvinaisia lintuja kuten mustatiira, kalasääski, kaakkuri, luhtahuitti ja kaulushaikara. Järvien lisäksi maisemaa hallitsevat kumpuilevat metsämaat ja pienet peltolaikut. Yleisin maalaji on moreeni. Kallioperä on suurimmaksi osaksi kiilleliusketta ja migmatiittia. Evijärveläiset saavat elinvoimaa ja hyvinvointia luonnosta sekä liikunnasta ja kulttuurista. Kodikkuus, turvallisuus ja ruuhkaton elinympäristö sekä vesistöt ja kaunis rantamaisema luovat kunnasta kaiken ikäisille viihtyisän asuinpaikan ja vierailukohteen.

puolivälistä 1800-luvun lopulle. Esi-merkkinä merkittävästä ja työllistävästä toiminnasta historiassa voi mainita Evald Borgin muovituotetehtaan, joka työllisti Evijärvellä parhaimmillaan 130 henkilöä 1970-luvulla. Tuotannosta 60 % meni vientiin. Yritteliäisyyttä kuvaavat myös Evijärven Konepaja esimerkkinä konepajateollisuudesta ja Evijärven perunajauhotehtaan perustaminen vuonna 1948 sekä monet maatalouden rinnakkaiselinkeinot, kuten uitto- ja mattokutomotoiminta sekä turkistarhaus.

Kuntataloudessa eletään haastavia aikoja koko Suomessa. Taloudellisesti ja toiminnallisesti Evijärvellä menee varsin hyvin. Taloudellisesti vaikeiden 2000-luvun alkuvuosien jälkeen taloutta on tasapainotettu. Evijärvi on nettovelaton kunta, joka on tehnyt ylijäämäisen tuloksen vuosina 2014 ja 2015. Kunnan palvelut toimivat ja niitä tuotetaan omana työnä sekä yhteistyötahojen kanssa. Kunnan slogan on itseään suurempi kunta. Tämä näkyy erityisesti päivittäis- ja erikoistavarakaupan palveluissa sekä yksityisessä palvelutarjonnassa. Kunnasta löytyy kattavat ja monipuoliset palvelut sekä hyvä yrittämisen ja yhteistoiminnan kulttuuri.

Evijärvi-tarina vuoteen 2025

Evijärven kuntastrategia on kirjoitettu tarinana pelikirjan muotoon. Pelikirjassa määritellään kunnan arvot, missio, visio ja tulevaisuuden painopisteet. Pelikirja on kunnan toimintasuunnitelma, jolla luodaan tulevaisuutta ja jossa määritellään toiminnan painopisteet, päämäärät, tavoitteet ja seuranta. Hyvällä pelisilmällä strategiaa toteutetaan notkeasti ja joustavasti niin, että se tuottaa kunnalle parhaan mahdollisen kokonaistuloksen.

Evijärvellä pohjalainen yritteliäisyys on arvossaan. Monipuolisen yritystoiminnan perustana on vahva alkutuotanto. Paikkakunnan maatalous on nykyaikaista - maidontuotanto on Etelä-Pohjanmaan huippua. Turkistarhaus on merkittävä elinkeino. Evijärvellä on puunjalostus-, muovi-, metalli- ja elintarviketeollisuutta. Lisäksi paikkakunnalla on vahvaa pienyritystoimintaa. Yrityksiä on yhteensä 170 kpl. Työllisestä työvoimasta 22 % saa toimeentulonsa alkutuotannosta, 28 % jalostuksesta, 48 % palveluista ja 2,0 % muilta aloilta. Evijärvellä työvoima on yritteliästä. Kunta on työllisyystilastojen kärkipaikoilla Etelä-Pohjanmaalla.

SWOT-analyysi

Vahvuudet

- Vakaa työllisyys, korkea työllisyysaste ja matala työttömyys
- Edullinen sijainti, kohtuullinen matka moneen paikkaan, voi asioida tai pendelöidä monessa suunnassa
- Kunnan taloustilanne on kohtalainen, on kertynyttä ylijäämää ja velkamäärä on hyvin maltillinen
- Itsenäisenä kuntana Evijärvi voi parhaiten päättää mikä on kunnalle ja kuntalaisille parhaaksi
- Luonto, vesistöt, maisemat, lähiruoka ja maaseutu
- Vahvaa osaamista maaseutuun ja turkistarhaukseen liittyvillä aloilla
- Kunnan toiminta on kustannustehokasta, kuntaorganisaation rakenne on matala ja tiivis
- Päivähoitopalvelut sekä peruskoulu ja lukio tukevat kunnan elinvoimaa
- Kolme maakuntakeskusta 1-1,5 tunnin etäisyydellä
- Turvallisuus, rauhallisuus, lapsiystävällisyys ja ruuhkattomuus myös palveluissa
- Kunnan kompakti koko; kunnassa lyhyet etäisyydet ja hyvä tavoitettavuus

Mahdollisuudet

- Isojen kantateiden 63 ja 68 risteysalue
- Aktiivinen yritteliäisyys ja hyvä yritys ympäristö ovat suuri voimavara
- Kunnan koko mahdollistaa joustavan toiminnan ja päätöksenteon
- Toimivalla ja kustannustehokkaalla eri toimijoiden (kunnat, kuntayhtymät, yritykset ja 3. sektori) yhteistyöllä voidaan varmistaa hyvät peruspalvelut kuntalaisille
- Henkilöstön sekä luottamushenkilöiden moniosaamisen hyödyntäminen ja pitkäjänteinen sitoutuminen kunnan parhaaksi
- Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö
- Vapaa-ajan asuminen ja kesäasukkaat
- SOTE- ja aluehallinnon uudistus mahdollistaa keskittymisen kunnalle jääviin tehtäviin
- Monipuoliset asumisen vaihtoehdot mukaan luettuna taajama- ja maaseutuasuminen
- Aktiivinen markkinointi ja viestintä tuovat uusia mahdollisuuksia
- Luonto ja luontomatkailu

Heikkoudet

- Väestön väheneminen ja huoltosuhteen heikkeneminen
- Pienen kunnan rajalliset resurssit ja vahvasti sopeutettu talous: ei voi enää höylätä suuria säästöjä, ei juurikaan särkymävaraa
- Sairastavuusindeksi on korkea
- Yleisessä tunnettuudessa ja imagossa sekä tiedottamisessa kehitettävää
- Varsin kapea-alainen ja alkutuotantopainottunut elinkeinorakenne
- Liiallinen vaatimattomuus
- Ei hyödynnetä kaikilta osin olemassa olevia tapahtumia ja tilaisuuksia

Uhat

- Pienen joukon tavoitteiden korostuminen kunnan päätöksenteossa, "kyläpolitiointi"
- Kehittäminen unohtuu ja kunta säästää itsensä hengiltä
- Ei katsota riittävästi tulevaisuuteen vaan eletään liikaa menneessä, eikä olla valmiita muuttamaan
- SOTE- ja muiden palveluiden saatavuus heikkenee ja/tai kustannukset karkaavat käsistä - verotulot ja/tai valtion-osuudet laskevat
- Yhteistyö ei toimi toivotusti kaikkien sisäisten ja/tai ulkoisten sidosryhmien kanssa
- Talkoohengen ja osallistumisaktiivisuuden hiipuminen
- Valitukset hidastavat asioiden eteenpäin viemistä
- Ei kyetä tekemään päätöksiä isoista asioista
- Kunnan rakennusten ja muun omaisuuden korjausvelka

i SWOT-analyysillä kartoitettiin Evijärven kunnan vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. Evijärvellä on vahvuuksia enemmän kuin heikkouksia, samoin mahdollisuuksia on uhkia enemmän. Vahvuuksien ja mahdollisuuksien pohjalle voidaan rakentaa kunnan tulevaa toimintaa ja menestystä. Samalla voidaan pyrkiä vahvistamaan heikkouksia ja välttää uhkien toteutuminen.

Evijärven kunnan arvopohja: toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet

1

Yhteistyötahtoinen ja -kykyinen

Evijärvi tekee aktiivisesti kaikkia osapuolia hyödyttävää hyvää, toimivaa ja kustannustehokasta yhteistyötä kaikkien yhteistyötahojensa kanssa. Evijärvi on luotettava, yhteistyötahtoinen ja -kykyinen kumppani. Kunnassa vallitsee vahva ME-henki, joka tukee niin kunnan sisäistä kuin ulkoista yhteistoimintaa sekä päätöksentekoa.

2

Joustava ja uusiutumiskykyinen

Evijärvi on joustava ja uusiutuva kunta. Kehitämme ja uudistamme toimintaa notkeasti sekä kimmolisasti kulloistenkin tarpeiden mukaisesti. Asioita arvioidaan ja järjestetään joustavasti nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kunta tekee aktiivisesti uusia ja luovia avauksia.

3

Kustannustehokas ja yrittäjämäinen

Evijärvellä toiminta on yrittäjämäistä ja kustannustehokasta. Kunnan järjestämät palvelut kuntalaisille ja muille sidosryhmille ovat laadukkaita ja tuloksekkaita. Yritteliäs asenne heijastuu kunnan toiminnassa ja kehittämisessä. Koko kunnan etu kyetään hahmotamaan ja sitä edistetään kaikessa toiminnassa.

4

Kodikas, turvallinen ja ruuhkaton

Evijärvi on kokonaisuudessaan itseään suurempi; elävä, vireä ja vehreä kunta. Evijärvi on sopivan kokoinen kunta asua, olla ja elää. Kodikkuus, turvallisuus ja ruuhkaton elinympäristö sekä vesistöt ja kaunis rantamaisema luovat kunnasta kaiken ikäisille viihtyisän asuinpaikan ja vierailukohteen. Täällä on hyvä työskennellä tai pendelöidä lähikunnissa.

Visio: Itseään suurempi kunta

Evijärvi tarjoaa:

- ▶ Vireän, viihtyisän sekä turvallisen elinympäristön luonnon ja vesistöjen äärellä
 - ▶ Hyvää elämää tukevat palvelut
- ▶ Aktiivisen ja yritteliään toimintaympäristön

Nämä yhdessä laadukkaan toiminnan ja tasapainoisen kuntatalouden kanssa mahdollistavat itsenäisen Evijärven kunnan vetovoimaisuuden, elinvoiman ja menestyksen tulevaisuudessa!

Missio: kunnan perustehtävä – miksi Evijärven kunta on olemassa?

Itsenäisenä Evijärvi voi parhaiten päättää mikä on kunnalle ja kuntalaisille parhaaksi – kunnan kokonaisuus hahmotetaan ja sitä edistetään yhteistoiminnan sekä harkitun päätöksenteon perustana.

Evijärvi edistää kunnan elinvoimaa, terveyttä ja hyvinvointia sekä yrittämisen edellytyksiä. Itsenäisenä kuntaa kehitetään yhteistyössä haluttuun suuntaan - kunnan toimintoja ja palvelurakenteita uudistetaan nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kehittämistä toteutetaan joustavasti hallitun uusiutumisen ja yrittäjämäisyyden tukemana.

Mihin olemme matkalla?

Tulevaisuuden kunnalla tulee olla rohkeutta uudistua, kykyä hyödyntää olemassa olevat resurssit sekä taitoa ja halua vuorovaikutukseen. Kunnan tulee haastaa vakiintuneet käytännöt ja innovoida uusia tapoja toimia ennakoivasti. Erityisen tärkeää on tunnistaa paikalliset erityispiirteet ja hyödyntää niitä tulevaisuuden elinvoiman rakentamisessa. Kunnalla tulee olla riittävästi uskallusta sekä sopiva mielentila ja yrittäjämäinen asenne.

Evijärvi on vuonna 2025 elinvoimainen, vireä, viihtyisä ja turvallinen, itseään suurempi tulevaisuuden kunta. Täällä syntyy elinvoimaa yritystoiminnasta, palveluista ja hyvinvoinnista! Evijärvi on Etelä-Pohjanmaan huipulla kolmen maakunnan rajakunta. Evijärvi on vetovoimainen kunta, johon ihmiset hakeutuvat asumaan ja viettämään

vapaa-aikaa. Vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen rakentaminen on aktiivista. Täältä saa hyvät peruspalvelut ja viihtymistä tukevat harrastusmahdollisuudet. Evijärvi tarjoaa luonnonläheisen ja vesistöisen asuin- ja elinympäristön. Täällä on tarjolla sopivasti rauhaa ja rantamaisemaa sekä aktiviteetteja ja toimintaa kaiken ikäisille. Kunnan viihtyisyyttä lisätään vesistöjen kunnostuksella. Näin luodaan edellytyksiä Evijärven nykyistä monipuolisemmalle käytölle ja hyödyntämiselle kunnan vahvuustekijänä. Turvallisuus ja viihtyisyys tukevat vahvasti terveyttä ja hyvinvointia. Yhteisöllisyys ja vireä järjestötoiminta luovat paikallisesti elämänlaatua ja toimeliaisuutta lapsista ikäihmisiin.

Kunta uudistuu joustavasti tulevien tarpeiden mukaisesti. Keskeisiä kun-

tapalveluiden kokonaisuuksia tulevaisuuden Evijärvellä ovat yhdyskuntasuunnittelu, kaavoitus ja asunto- ja tonttipolitiikka, liikenne sekä koulutus-, kulttuuri-, vapaa-ajan- ja liikuntapalvelut. Toiminnassa huomioidaan myös kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinkeinopolitiikka on yritystoiminnan edistämiseksi ja kehittämisessä erityisen tärkeässä asemassa.

Kunnan talous on vakaa ja tasapainoinen. Talouden tasapaino mahdollistaa kunnan laadukkaan toiminnan sekä itsenäisyyden. Hyvää ja laadukasta jokapäiväistä elämistä tukevat hyvät peruspalvelut sekä viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Palvelut tuotetaan ennakoivasti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Evijärvi tekee kustannustehokkaan oman toiminnan ohella

hyvää ja tuloksekasta yhteistyötä lähialueen kuntien kanssa. Keskeistä on rakentaa kuntaan kysyntää vastaava palveluverkko. Samalla kuntaa tulee aktiivisesti kehittää menestymään myös tulevaisuuden haasteissa. Taloudellisesti kannattavaa yhteistyötä ollaan valmiita lisäämään tulevaisuudessa.

Evijärvellä on kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö. Kunta tarjoaa hyvät edellytykset yrittäjille, elinkeinoille ja elinvoimalle. Evijärvellä syntyy ja siirtyy aktiivisesti uusia yrityksiä. Kunnan työttömyysaste on edelleen maakunnan pienimpiä. Kunta tekee tiivistä yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa. Kunnalla ja yrittäjillä on kiinteä sekä välitön keskustelu-yhteys. Kaikki toimijat kehittävät kuntaa yhteistyössä yhdessä sovittuun suuntaan.

Evijärven kunnan tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät

Talousarvio ja toimintasuunnitelma ovat kiinteä osa Evijärven pelikirjaa. Strategian toimenpideohjelmassa sekä vuosittain talousarvioon ja -suunnitelmaan varataan riittävät määrärahat sekä toimet strategisten painopistealueiden ja päämäärät saavuttamiseksi.

Strateginen johtaminen on olennaista pelikirjan käytännön toimeenpanolle ja tuloksellisuudelle. Vuosittaisille tavoitteille asetetaan selkeät mittarit, joilla strategian toteutumista mitataan.

Käytännössä Evijärven kunta luo puitteet, koordinoi, aktivoi, tukee ja mahdollistaa toimintaa. Kunta luo edellytyksiä koko kunnan ja kuntalaisten menestykselle. Kunta on määritellyt strategiset tulevaisuuden painopisteal-

ueet. Näihin liittyvät käytännön toimenpiteet linjataan toimenpideohjelmassa.

Evijärven kunnan tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät ovat:

- Talous: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous

- Palvelut: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti

- Elinkeinot ja elinvoima: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö

- Asuminen ja hyvinvointi: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Talous

Päämäärä: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous

Tavoitteet vuoteen 2025

Evijärvellä vakaa ja tasapainoinen kuntatalous on kunnan itsenäisyyden tukijalka. Taloutta johdetaan ja kehitetään, että talous pysyy vakaana. Talous ja toiminta ovat tasapainossa, kun käytävissä olevilla tuloilla saadaan hoidettua käyttötalouden menot. Talouden johtaminen ja taloustietoisuus ovat tärkeitä. Kunnan taloutta seurataan ja analysoidaan aktiivisesti. Kunnassa on käytössä talouden vuosikello sekä taloudellisesti kestävä investioitiohjelma, jossa huomioidaan tulevat investoinnit ja korjausvelka. Kunnan rakennusten ja muun omaisuuden korjausvelkaa pyritään vähentämään pitkällä aikavälillä.

Kunnan omistaminen ja omistajapolitiikka on tehokasta. Kunnan omistukset voidaan jakaa kunnan toiminnalle strategisiin ja ei-strategisiin omistuksiin. Strategiset omistukset ovat kunnalle oleellisia ja ne on perusteltua säilyttää. Strategisia omistuksia ovat kunnan vesilaitos sekä maa- ja metsäomaisuus, josta on tavoitteena jatkoa kaavoittaa asuin- ja yritystontteja. Kunta huolehtii pääoman tehokkaasta käytöstä ja omaisuuden arvon säilymisestä. Kunta voi luopua sille ei-strategisista omistuksista. Tarpeettomista omistuksista luovutaan aktiivisesti. Kunta voi luopua vuokra-asun-

noista ja muista kiinteistöistä, joilla sille ei ole käyttöä. Omistajapolitiikalla varmistetaan kunnan edun toteutuminen, niin että kunnan ääni kuuluu yhtiöissä ja yhteisöissä, joissa kunta on omistajana. Talouden tasapainottamisessa huomioidaan verojen, maksujen ja taksojen tarkastelu. Sijoitustoimintaa hoidetaan ha-jautetusti ja tuottavasti pitkällä aikajänteellä.

Päätavoitteet talouden osalta:

- Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen
- Taloudellisesti kestävä investioitiohjelma, jolla puretaan korjausvelkaa pitkällä aikavälillä
- Omistajapolitiikan tehostaminen ja tarpeettomista omistuksista luopuminen

Palvelut

Päämäärä: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti

Tavoitteet vuoteen 2025

Evijärvellä varmistetaan hyvät ja toimivat peruspalvelut yhteistyössä laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kunnan palvelut synnyttävät paikallista elinvoimaa. Palvelutuotannossa huomioidaan monipuoliset tuottamistavat, uudet aktiiviset avaukset ja ideat sekä hyvinvointi ja ennaltaehkäisy. Kunnan palveluverkko rakennetaan tehokkaaksi ja taloudelliseksi. Palveluvarustus sopeutetaan väestön määrän, raken-

teen ja tarpeiden mukaan. Palvelurakennetta ja prosesseja tarkastellaan säännöllisesti. SOTE- ja aluehallinnon uudistuksesta seuraava mahdollinen sopeutustarve palveluiden osalta arvioidaan erityisesti tukipalveluissa.

Kunnan toiminta on joustavaa ja uusiutumiskykyistä. Kunnan palvelutuotannon perustana on osaava, hyvinvoiva, tuottava ja sitoutunut henkilöstö sekä toimivat rakenteet ja prosessit. Digitalisaatio ja sähköiset palvelut luovat mahdollisuuksia palveluiden tehokkaaseen järjestämiseen ja saatavuuteen. Kunnan hallinto on uuden kuntalain mukaisesti oikeellista, osallistavaa ja avointa.

Hyvinvoiva henkilöstö luo edellytykset hyvälle kuntapalveluille, kuntatalouden tasapainolle, kuntalaisten hyvinvoinnille ja tyytyväisyydelle sekä kunnan kilpailukyvyllä. Johtajuus, työyhteisö ja hyvä työilmapiiri tukevat henkilöstön hyvinvointia ja henkilöstötuottavuutta, joka koostuu työkyvystä, osaamisesta ja motivaatiosta. Evijärvellä panostetaan ja ylläpidetään aktiivisesti henkilöstön työhyvinvointia. Kunnan palvelutuotantoa tukee motivoiva henkilöstöorganisaation johtaminen. Kunnanjohtaja johtaa hallituksen alaisena kunnan hallintoa, kehittämistä, palvelutuotantoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Tulevaisuudessa varhaiskasvatus- ja sivistyspalvelut on yksi keskeisimmistä palvelukokonaisuuksista. Evijärvellä voi käydä laadukkaasti koko opintien esikoulusta lukioon. Koulun toiminta-aika kuuluu, että tänään teemme yh-

dessä työtä huomista varten eilisestä ponnistaen. Kouluverkko tiivistetään lähitulevaisuudessa yhtenäiskouluksi. Samalla opetus ja valinnanmahdollisuudet monipuolistuvat. Kaikilla lapsilla on tasa-arvoiset oppimismahdollisuudet kohtuullisen kokoisissa luokkaryhmissä. Lukiokoulutus tukee kunnan elinvoimaa. Lukio-opetus pyritään turvaamaan. Evijärvi tukee osaltaan myös toisen asteen koulutuksen tarjonnan säilymistä lähialueella.

Tekninen toimi varmistaa kunnan peruspalveluiden toimivuuden mm. kunnan kiinteistöjen ja kaavateiden kunnossapidolla, uusien kaavateiden ja kunnallistekniikan rakentamisella, vesihuoltolaitoksen verkostojen ylläpidolla ja korjauksilla, rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvillä palveluilla sekä kunnan omien viheralueiden hoidolla. Sivistystoimi vastaa liikunta- ja ulkoilupaikkojen hoidosta.

Kuntien välistä yhteistyötä syvennetään ostopalveluissa. Tavoitteena on hyvä ja kustannustehokas paikallinen ja alueellinen yhteistyö kaikkiin ilmansuuntiin (kunnat, alueet, kuntayhtymät, yritykset, oppilaitokset, järjestöt ja yhdistykset). Evijärvi on valmis keskustelemaan avoimesti osapuolia hyödyntävistä yhteistyömuodoista. Kunnan toiminnassa hyödynnetään paikallisesti oman kunnan ja lähialueen palvelutarjontaa. 3. sektorin rooli palveluiden tuottajana kasvaa tulevaisuudessa erityisesti hyvinvointi- ja hoivapalveluiden osalta. Palvelutuotannossa on tärkeää verkostojen johtaminen,

omistajaohjaus ja edunvalvonta. Edunvalvonta varmistetaan paikallisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.

Päätavoitteet palveluiden osalta:

- Hyvien ja toimivien peruspalveluiden varmistaminen taloudellisesti omalla työllä ja yhteistyöllä
- Kouluverkon kehittäminen sekä laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen varmistaminen
- Digitalisaation ja sähköisten palveluiden luomien mahdollisuuksien hyödyntäminen

Elinkeinot ja elinvoima

Päämäärä: Kilpailukykyinen ja veto-voimainen toimintaympäristö

Tavoitteet vuoteen 2025

Pohjalainen yrittäjyys elää vahvana Evijärvellä. Kunnassa on monipuolinen ja vireä yritystoiminta. Yritteliäisyyden heijastuu kunnan toiminnassa ja kehittämisessä. Kunnan elinvoimaa kehitetään. Työllisyyttä ja elinkeino- ja kehittämällä kuntaan saadaan uusia yrityksiä, yrittäjiä, elinkeinoja sekä työpaikkoja. Yrittäjyys tuo kunnalle monia positiivisia kerrannaisvaikutuksia: lisää verotuloja, työllisyyttä ja työpaikkoja, vetovoimaa, elin- ja ostovoimaa, vireyttä, houkuttelevuutta ja imagoa, parantaa työllisyyttä, vähentää työllisydenhoito- ja sosiaalikuluja sekä tuo toimeliaisuutta ja hyvinvointia. Näin syntyy työtä, toimeentuloa ja hyvinvointia kaikille kuntalaisille. Markkinointi ja viestintä huomioidaan osana kunnan elinvoiman ja vetovoimaisuuden lisäämistä.

Kunnanjohtaja vastaa elinkeinoasioista ja niiden kehittämisestä. Liike-elämän ja kunnan yhteistyötä ylläpidetään aktiivisesti. Kunnan rooli on yrittäjien tsemppaus ja toimintaedellytysten luominen. Keskeistä yhteistoiminnalle on aktiivinen vuoropuhelu ja kunta-yrittäjä -yhteistyö. Elinkeinoryhmän toiminta tukee tätä tärkeää kokonaisuutta!

Yritteliäisyys ja pienyritystoiminta ovat Evijärven vahvuus. Kunta luo edellytyksiä menestyväälle yritystoiminnalle maapolitiikalla, yritystonttien kaavoittamisella ja maankäytön suunnittelulla, tilaratkaisuilla, hankintatoimella, yrittäjyystävällisellä päätöksenteolla sekä yrityshenkisellä ilmapiirillä. Kunta pyrkii toiminnassaan ennakoivaan (proaktiivinen) elinkeinopolitiikkaan ja maankäytön suunnitteluun. Kunnan

elinkeinorakennetta pyritään vahvistamaan ja monipuolistamaan. Kunta kehittää nykyisiä ja uusia elinkeinoja sekä työtä ja yritteliäisyyttä. Kaavoituksella luodaan edellytyksiä kunnan sijainnin ja logistisen aseman hyödyntämiselle. Yritysneuvontaa tarjotaan aktiivisesti yrittäjyydestä kiinnostuneille.

Päätavoitteet elinkeinon ja elinvoiman osalta:

- Liike-elämän ja kunnan yhteistyötä sekä vuoropuhelua ylläpidetään aktiivisesti
- Kunta luo edellytyksiä yrittäjyydelle ja kannustaa yrittäjiä menestykseen
- Maapolitiikka, kaavoitus, maankäytön suunnittelu, tilaratkaisut, hankintatoimi sekä yrittäjyystävällinen päätöksenteko tukevat elinkeinon ja elinvoiman kehittämistä

Asuminen ja hyvinvointi

Päämäärä: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tavoitteet vuoteen 2025

Evijärvellä on tarjolla toimivat palvelut ja käytännön elämässä tarvittava infrastruktuuri tulevaisuudessakin. Kunnan turvallisuus ja viihtyisyys luovat laadukkaan elinympäristön ja puitteet hyvälle elämälle. Sujuvaa arkea ja viihtyisää asumista tukevat hyvät ja toimivat peruspalvelut sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja vapaa-ajan palvelut. Evijärvi on mahtava kesäkunta järviluonnon syleilyssä, jossa riittää aktiviteetteja ja tekemistä kaikkina vuodenaikoina. Elinkeinopolitiikka luo osaltaan hyvinvointia, työtä ja toimeentuloa kaikille kuntalaisille.

Evijärveltä löytyy viihtyisiä ja kodikkaita tontteja vakituiseen asumiseen ja vapaa-aikaan. Maankäytöllä ja kaavoituksella sekä joustavilla lupapalveluilla mahdollistetaan monipuoliset asumisen vaihtoehdot eri tarpeisiin. Kunta edistää kaavoituksen ja maankäytön ratkaisulla rantarakentamista ja viihtyisyyttä sekä panostaa vesistöjen ja luonnontilan parantamiseen. Asumisen vetovoimaa parannetaan viestintä ja markkinointi huomioiden. Kunta- ja tonttimarkkinointia toteutetaan aktiivisesti. Näin saadaan kuntaan uusia rakentajia ja vakituisia sekä vapaa-ajan asukkaita.

Evijärvellä on keskeinen sijainti, jota voidaan hyödyntää parhaiten hyvällä tieverkko. Kunnan tieverkko ylläpidetään ja kehitetään. Näin lisätään liikkumisen turvallisuutta. Viihtyisyyttä lisätään ympäristöä siistimällä ja luomalla edellytyksiä vesistön parempaan hyödyntämiseen. Evijärvellä varmistetaan riittävän ja laadukkaan vedensaatuus.

Liikunta ja kulttuuri luovat edellytyksiä kuntalaisten terveydelle ja hyvinvoinnille. Kunta luo aktiivisesti kuntalaisille edellytyksiä liikkumiseen ja kulttuurin harrastamiseen. Evijärvi kehittää kyliä vireiksi ja yhteisöllisiksi. Kunta toimii ennakoivasti terveyttä ja hyvinvointia edistäen, kuntalaisten sairastavuutta ja sairauksia ennaltaehkäisten. Innovatiivisuus ja uudet avaukset luovat edellytyksiä viihtyisälle asumiselle sekä terveydelle ja hyvinvoinnille.

Kunta luo edellytyksiä kaiken ikäisten kuntalaisten terveydelle ja hyvinvoinnille sekä niiden edistämiseksi. Evijärvi tarjoaa lapsille ja nuorille terveen kasvuympäristön puhtaassa luonnossa sekä luonnonläheisyyttä ja rauhaa kaiken ikäisille. Kunta panostaa kaiken ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Hyvinvoinnin edistämiseksi huomioidaan niin lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen kuin vanhusväestön toimintakyvyn vahvistaminen.

Evijärvi on vuorovaikutteinen paikallisyhteisö, jossa ihmisten vuorovaikutus ja yhteistoiminta luovat perustan kuntalaisten aktiiviseen osallistumi-

seen. Kunta edistää paikallisuutta ja yhteenkuuluvuutta sekä paikallisdemokratiaa osallistamalla kuntalaisia. Kaikkien kuntalaisten ja toimijatahojen välinen yhteistyö on tärkeä osa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyötä. Evijärvi koordinoi, aktivoi, tukee, mahdollistaa ja kerää toimijoita yhteen. Kunta panostaa yhteistyöhön, aktivoi vuoropuhelua ja tukee toimijoiden verkostoitumista ml. 3. sektori. Näin syntyy yhteisöllisyyttä ja aktiivista toimintaa, jotka luovat edelleen positiivista virettä, terveyttä ja hyvinvointia.

Päätavoitteet asumisen ja hyvinvoinnin osalta:

- Maankäyttö, kaavoitus ja sujuvat lupakäytännöt varmistavat monipuoliset asumisen vaihtoehdot
- Elinympäristöä ja vesistöjä parantamalla lisätään niiden monipuolista hyödyntämistä ja viihtyisyyttä
- Kunnan tieverkko ylläpitämällä ja parantamalla tuetaan ja kehitetään koko kuntaa
- Kunta luo aktiivisesti edellytyksiä liikkunnan ja kulttuurin harrastamiseen

Strateginen A4- ja toimenpideohjelma sekä strategian sitovuus ja seuranta

Strategisessa A4-paperissa (liite 1) on vedetty yhteen pelikirjan keskeisimmät linjaukset, kuten kunnan toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet, visio, missio (kunnan perustehtävä), valitut strategiset painopistealueet sekä strategiset linjaukset, joilla näihin vaikutetaan.

Tämän pelikirjan ohella on valmisteltu erillinen toimenpideohjelma. Siinä määritellään tarkemmat toimenpiteet, resurssit ja vastuut, joilla strategisten painopistealueiden tavoitteisiin pyritään.

- Talousarvio ja -suunnitelma laadittava niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa
- Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa

- Kuntastrategian sitovuus poliittista eikä hyväksymisestä voi valittaa
- Strategian toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti kerran vuodessa ohjausryhmässä
- Vuosittaisen seurannan tulokset raportoidaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle

Hyvän pelikirjan toteuttamisen seurauksena Evijärvellä on:

- Kuntaan tyytyväiset kuntalaiset, kesäasukkaat ja muut sidosryhmät
- Kaikilla tasoilla joka suuntaan tehokkaat ja toimivat prosessit
- Motivoitunut, moniosaava ja sitoutunut henkilökunta
- Saatavuudeltaan riittävät, toimivat ja kustannustehokkaat palvelut

Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi – Kuntastrategia 2025

Visio/ Itseään suurempi kunta - Evijärvi tarjoaa

- Vireän, viihtyisän sekä turvallisen elinympäristön luonnon ja vesistöjen äärellä
- Hyvää elämää tukevat palvelut
- Osallistavan, aktiivisen ja yritteliään toimintaympäristön

Nämä yhdessä laadukkaan toiminnan ja tasapainoisen kuntatalouden kanssa mahdollistavat itsenäisen Evijärven kunnan vetovoimaisuuden, elinvoiman ja menestyksen tulevaisuudessa!

Missio/ kunnan perustehtävä: miksi Evijärven kunta on olemassa?

Itsenäisenä Evijärvi voi parhaiten päättää mikä on kunnalle ja kuntalaisille parhaaksi – kunnan kokonaisuus hahmotetaan ja sitä edistetään yhteistoiminnan sekä harkitun päätöksenteon perustana.

Evijärvi edistää kunnan elinvoimaa, terveyttä ja hyvinvointia sekä yrittämisen edellytyksiä. Itsenäisenä kuntaa kehitetään yhteistyössä haluttuun suuntaan - kunnan toimintoja ja palvelurakenteita uudistetaan nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kehittämistä toteutetaan joustavasti hallitun uusiutumisen ja yrittäjämäisyyden tukemana.

Strategiset painopistealueet ja päätavoitteet

TALOUS

Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous

Päätavoitteet:

- Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen
- Taloudellisesti kestävä investointiohjelma, jolla puretaan korjausvelkaa pitkällä aikavälillä
- Omistajapolitiikan tehostaminen ja tarpeettomista omistuksista luopuminen

PALVELUT

Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti

Päätavoitteet:

- Hyvien ja toimivien peruspalveluiden varmistaminen taloudellisesti omana työnä ja yhteistyöllä
- Kouluverkon kehittäminen sekä laadukkaan varhaiskasvatuksen ja kouluopetuksen varmistaminen
- Digitalisaation ja sähköisten palveluiden luomien mahdollisuuksien hyödyntäminen

ELINKEINOT JA ELINVOIMA

Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö

Päätavoitteet:

- Liike-elämän ja kunnan yhteistyötä sekä vuoropuhelua ylläpidetään aktiivisesti
- Kunta luo edellytyksiä yrittäjyydelle ja kannustaa yrityksiä menestykseen
- Maapolitiikka, kaavoitus, maankäytön suunnittelu, tilaratkaisut, hankintatoimi sekä yrittäjäystävällinen päätöksenteko tukevat elinkeinon ja elinvoiman kehittämistä

ASUMINEN JA HYVINVOINTI

Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Päätavoitteet:

- Maankäyttö, kaavoitus ja sujuvat lupakäytännöt varmistavat monipuoliset asumisen vaihtoehdot
- Elinympäristöä ja vesistöjä parantamalla lisätään niiden monipuolista hyödyntämistä ja viihtyisyyttä
- Kunnan tieverkko ylläpitämällä ja parantamalla tuetaan ja kehitetään koko kuntaa
- Kunta luo aktiivisesti edellytyksiä liikkunnan ja kulttuurin harrastamiseen

Evijärven kunnan arvopohja: toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet

- Yhteistyötahtoinen ja -kykyinen
- Kodikas, turvallinen ja ruuhkaton
- Kustannustehokas ja yrittäjämäinen
- Joustava ja uusiutumiskykyinen

